

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 79. — Štev. 79.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 5, 1937—PONEDELJEK, 5. APRILA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

300.000 PREMOGARJEV SE JE VRNILO NA DELO

DELAJSKI VODITELJI PRAVIJO, DA JE ZMAGA PRI FORDU NJIHOV NAJVEČJI USPEH

Stavkarji so se vrnili v Fordovo in Chevrolet tovarno. — Unija praznuje svojo "zmago nad Fordom". — Chrysler in Lewis sta se baje sporazumela glede temeljnih točk. — Stotisoč avtnih delavcev ne more delati zaradi stavk.

V Lansingu, Mich., se nadaljujejo pogajanja za uravnavo stavke v osmih detroitskih tovarnah Chryslerjeve korporacije. Obe stranki upata, da se bodo kmalu ugodno zaključila.

Danes se je vrnilo na delo tristo tisoč kopačev mehkega premoga. Pogodba, ki je potekla dne 31. marca popolnoma, je bila obnovljena v nekoliko izpremenjeni obliki.

V Fordovo montažno tovarno v Kansas City se je vrnilo 2200 delavcev, v Chevrolet tovarne v Flint, Mich., pa 15,000.

Vsled raznih stavk je še vedno stotisoč avtnih delavcev brez dela. Pri Chryslerju jih štrajka 60 tisoč, pri Hudson Motor Co., 20,000; pri Red Car Co., 22,000; k temu je treba prišteti še 20,000 delavcev pri Briggs Body družbi, ki so vsled stavke pri Chryslerju brez dela.

KANSAS CITY, 4. aprila. — Ed Hall, podpredsednik United Automobile Workers je sporočil danes vzradoščenim pristašem Lewisovega odbora za industrijsko organizacijo (CIO), da je bila uravnavanje sedeže stavke v tukajšnji Fordovi tovarni edinstven primer. Prvič v zgodovini delavskega gibanja je bila uspešno izojevana stavka proti Ford Motor Company.

Hall je govoril v veliki dvorani 1500 poslušalcev ter izjavil, da so se sedeže stavke izkazale kot najuspešnejše orožje organiziranega delavstva. Fordova družba bo baje sprejela nazaj tristo odpuščenih delavcev, nakar se bodo jutri vrnili vsi delavci na delo.

Ob koncu zborovanja je bila izročena Hallu izjava, ki jo je izdal Harry Bennett, osební ravnatelj Ford Motor Company v Detroitu. Bennett pravi, da mu ni ničesar znanega, da bi družba zopet zaposlila omenjenih tristo delavcev.

Hall je dejal časnikarskim poročevalcem: — Jutri pridite v Fordove tovarne, pa se boste na lastne oči prepričali, da so bili sprejeti nazaj.

LANSING, Mich., 4. aprila. — Več sto unijskih članov je danes priredilo pred državnim kapitolom demonstracijo. Nosili so plakate z napisi: — "Mr. Chrysler, mi smo še vedno mnjenja, da ste pošteni. Dokazite nam, da ste res."

Chrysler, governor Murphy in John C. Lewis so se pojavili na balkonu kapitola, govoriti pa niso hoteli. Demonstrantom so parkrat pomahali z roko nakar so se vrnili v posvetovalnico.

Kmalu nato je pa stopil na balkon sam John Lewis ter pričel govoriti:

— Žal, da mi ni mogoče povedati, — je rekel, — kako pogajanja napredujejo. Njegova ekselencija, governor države Michigan, mi je naročil, naj ne razpravljam o tem. Omenim pa lahko, da si prizadevami najti temelj, na katerem bi dosegli uravnavo mir in soglasje. Uravnava mora biti taka, da bo jamčila obema strankama vse pravice.

Za Lewisom sta govorila še organizatorja Martin in Frankensteen. Množica je začele kričati: — Še Murphy naj govori

Ko je bilo pa sporočeno, da je šel Murphy obedovat, so se demonstranti razšli. Ob šestih zvečer je bila konferenca odgojena do opoldne naslednjega dne.

Konferenca Male antante zaključena

ITALIJANI IN NEMCI SO ZAŠLI V PAST

Bežeči Italijani in Nemci so bili odrezani od svojega oporišča. — Se bodo morali podati, ali pa bodo uničeni.

MADRID, Španija, 4. apr. — Fašistična armada 15,000 mož je bila vjeta v past v Buena Vista gorovju, 160 milj južno od Madrida.

Ta armada, ki obstoji večnoma iz Italijanov in Nemcev, je bila odrezana od svojega oporišča Cordoba in bo popolnoma uničena, ako se sama prostovoljno ne preda.

Ko se je fašistična armada pričela umikati proti Cordobi, je bila prva naloga republikanske armade, da fašistom odreže pot v Cordobo. Pričela se je prava dirka, kdo pride prvi do ceste onstran Buena Vista gorovja. Dva republikanska oddelka sta na levem in desnem krilu bežeče fašistične armade prekorajčila gorovje in zasedla mesta Espiel, Ovejo in Villaharta. Tako je prišla fašistična armada med dva ognja in se je morala na svojem begu obrniti proti zapadu v smeri proti Belmezu.

Na svojem begu so fašisti razstrelili mostove, poskropili gozdove z bencinom in ga zažgali. Navzlic temu pa so republikanci po gorskih potih dosegli južno od Belmeza ter zasedli cesto, ki vodi v Cordobo. Ob istem času pa so republikanci tudi dospeli do Penarroye, 33 milj jugozapadno od Pozoblanco, kjer so republikanci pričeli svojo zmagovito protiofenzivo.

Po zavzetju vrhov v Buena Vista gorovju je vladna artilerija obvladala železnico, ki pelje v Cordobo, kjer ima poveljnik fašistične južne armade general Queipo de Llano svoj glavni stan in skladišča za svojo armado.

Umikanje fašistov proti Belmezu se je kmalu premenilo v divji beg, ki je podoben begu Italijanov pri Guadalajari pred tremi tedni. Na tisoče fašistov je bilo ubitih, na tisoče pa so jih republikanci ujeli, kakor tudi zplenili velike zaloge vojne materijala.

Prve čete republikanskega levega krila so dospole že 15 milj do Cordobe in v 36 urah napredovale za 20 milj, kar je najhitrejša prodiranja v tej vojni.

PARIZ, Francija, 4. aprila. — Poluradna španska časni-karska agentura poroča, da je tekoni preteklega tedna dospole za generala Francua 10,000 italijanskih "prostovoljcev" v Cadiz.

Italijane so pripeljale italijanske ladje in so bili takoj po-

MATI IN HČI UMORJENI

Zver v človeški podobi jima je razbila glavo z opeko. — Dvanajstletna deklica posiljena.

Strahovit umor, ki se je izvršil na velikonočno nedeljo zjutraj v New Yorku, še ni pojasnjen. Zelo so bili osumilili 56 let starega sedlarja Gedona, pa mu niso mogli dokazati, da je umoril svojo hčer, ženo in moškega, ki je stanoval pri njima.

Razburjenje, ki ga je izzval ta umor, se še ni poleгло, ko je dospelo iz Los Angeles, Cal., istotako pošastno poročilo.

Osemindesetletno Edno A. Worden in njeno dvanajstletno hčerko so našli mrtvi v nujnem stanovanju. Morilec jima je prebil glavo z opeko. — Pred umorom je ubogega otroka še posilil.

Golo otrokovo truplo je ležalo na postelji. Poleg nje je bila porcelanasta punčka. Na nizi je bil molitvenik, na njem deset centov za cerkveno kolekto.

Materino truplo je ležalo na tleh. V stanovanju so našli tudi materino ročno torbico, toda v nji ni bilo nobenega centa.

Policija je mnenja, da je prišel morilec v stanovanje skozi kuhinjsko okno in po isti poti tudi odšel.

STAVKA V TOVARNI ZA ČOKOLADO

HERSHEY, Pa., 2. aprila. — Pri Hershey Chocolate Corporation je zastavkalo dva tisoč delavcev. Stavkarji pravijo, da se družba ne drži pogojev, ki je bila sklenjena dne 17. marca.

ŽIDJE PREGNANI Z VAR- ŠAVSKIH TRGOV

VARŠAVA, Poljska, 2. apr. — V predmestjih Sokolov in Lukov so se završili danes veliki izgredi. Razburjena ljudska množica je pregnala vse žide s trgov. Več židov je bilo ranjenih.

slani v Seviljo, glavni stan generala Francua.

CASABLANCA, Maroko, 4. aprila. — Fašistični letalci so bombardirali Ceuto v španskem Maroku, ki je v rokah upornikov generala Francua. S tem so potrjena poročila, da so se fašisti uprli proti svojemu poveljniku.

Prvotno je bilo iz Gibraltarja poročeno, da so Ceuto bombardirali republikanski aeroplani, pozneje pa se je izkazalo, da so fašistični letalci bombardirali svoje uporne vojake.

JAPONSKE SKRBI GLEDE MORNARICE

Japonska se ne more kosati v mornarici z Anglijo in Združenimi državami. — Izdatki so previsoki.

TOKIO, Japonska, 4. aprila. — Ako je Japonska kdaj imela kako upanje, da bo z opustitvijo mornariških pogodb, ki so bile sklenjene v Washingtonu in Londonu, mogla zgraditi vojno mornarico, ki je bila enaka angleški in ameriški, je sedaj izgubila vsako tako upanje.

Japonska javnost je osupnila, ko je izvedela, da je Anglija izdelala petletni načrt za zgradbo svoje mornarice in da bo v ta namen izdala 2,750,000 dolarjev. Japonski časopisi pa molče o tem.

Japonska je prepričana, da pomenijo izdatki Združenih držav za mornarico v znesku \$512,847,000 samo pričetek velikega programa za povečanje bojne mornarice, vendar pa dvomi, da bi Združene države hotele doseči z Anglijo enako mornariško silo.

Koliko ladij namerava Japonska zgraditi ni znano, ker svojega programa noče objaviti. Toda iz državnega proračuna je razvidno, da je vlada namenila za mornarico 680 milijonov jenov ali okoli 200 milijonov dolarjev.

To so največji dosedanj izdatki za japonsko bojno mornarico. In skupni proračun je tako visok, da bo treba v veliki meri povečati davke in carino ter izdati državne bonde.

Japonska pa nikakor ne more tekmovali z angleško in ameriško mornarico, ker za to nima dovolj denarja. Zato je mornariški minister izjavil, da Japonska nikakor ne misli pričeti tekme v zgradbi bojnih ladij z Anglijo in Združenimi državami.

Japonski pa ni mogoče tekmovali s tema dvema državama že iz finančnih ozirov, toda ni ji treba imeti mornarice, ki bi bila enaka mornaricama teh dveh držav z oziroma na to, ker ima primeroma le malo obrežja, ki ga ji je treba braniti.

ZVEZNI SODNIK MCREY- NOLDS NE BO ODSTOPIL

SANTA BARBARA, Cal., 2. aprila. — James Clark McReynolds, član najvišjega sodišča, je pisal svojemu prijatelju, pastoru Jamesu Clemensu Reidu, da ne namerava odstopiti. McReynolds je star 75 let.

Naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Z. D.

Z ITALIJANSKIM PAKTOM JE JUGOSLAVIJA PREKRŠILA POGODBO Z MALO ANTANTO

BEOGRAD, Jugoslavija, 4. aprila. — Konferenca Male antante — Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunske — je bila v soboto zvečer končana. Uradno poročilo konference zatrjuje, da vlada med vsemi tremi državami popolno soglasje v vseh važnejših političnih problemih.

Poročilo poudarja, da je sedaj mednarodni položaj boljši in da je upanje, da se bo v prihodnjih mesecih položaj še izboljšal. Po uradnem naznanilu bo Mala antanta še dalje ostala zvesta načelom Lige narodov, kakor tudi Balkanski zvezi in Franciji.

"Članice Male antante odklanjajo vsako pristransko pripadanje k fašizmu ali protifašizmu in se zato ne priključijo nobenemu bloku v Evropi," pravi uradno poročilo. Mednarodne vlade drugih držav je treba spoštovati, vsled česar je Mala antanta strogo nevtralna v španski državljanski vojni.

"Mala antanta je z zadovoljstvom sprejela bolgarsko - jugoslovansko in italijansko - jugoslovansko pogodbo, ker je prepričana, da boste pogodbi utrdili mir."

Obe pogodbi nikakor ne boste omajali sodelovanja med državami Male antante.

Četudi na konferenci vnanjih ministrov obnovitev avstrijske monarhije pod Habsburžani ni bila omenjena, vendar jugoslovansko časopisje zagotavlja, da je Mala antanta še vedno kot doslej nasprotna obnovitvi monarhije v Avstriji in na Madžarskem, ker bi povratek nadvojvode Otona neizogibno imel za posledico oborožen napad.

Četudi na konferenci vnanjih ministrov obnovitev avstrijske monarhije pod Habsburžani ni bila omenjena, vendar jugoslovansko časopisje zagotavlja, da je Mala antanta še vedno kot doslej nasprotna obnovitvi monarhije v Avstriji in na Madžarskem, ker bi povratek nadvojvode Otona neizogibno imel za posledico oborožen spopad.

Navzlic lepo glasečemu se uradnemu poročilu je prišlo na dan, da sta vnanja ministra Čehoslovaške in Rumunske ostro kritizirala jugoslovanskega ministrskega predsednika Milana Stojadinoviča, češ, da je Jugoslavija kršila pogodbo Male antante, ko je sklenila svojo pogodbo z Italijo, ne da bi se prej o tem posvetovala z ostalima dvema zaveznicama.

Stojadinović je priznal, da je ta kritika opravičena, toda je rekel, da je bila italijanska ponudba tako "velikodušna", da je ni bilo mogoče zavreči. Stojadinović je rekel, da ni imel časa, da bi se posvetoval s Čehoslovaško in Rumunsko, vanja". Predno je bil imenovan za komisarja, je bil Jagoda načelnik tajne policije GPU.

Voditelji srbske opozicije so izdali oklice, v katerem obsojajo Stojadinovičevo politiko, ki je izdala svoje zaveznice Čehoslovaško, Rumunsko in Francijo in vodi Jugoslavijo v prepad.

NAPADALKA POSKUSALA SAMOMOR

PARIZ, Francija, 4. aprila. — Madeleine de Fontanges, ki je streljala na grofa Charlesa de Chambruna, ker je zakrivil, da je Mussolini prekinil z njo svoje ljubavno razmerje, se je v svoji ječi v Petite Roquette skušala usmrtiti, toda javnosti ni bilo naznanjeno, na kakšen način.

Bivša gledališka igralka in poznejša časnikarica se je pri- toževala nad vlačnostjo ječe in je bila prepeljana v bolnišnico, ker je zbolela za influenco.

Preiskovalni sodnik je tudi postavil tri zdravnike, da preiščejo njeno duševno stanje. Zdravniki jo bodo vsak dan obiskovali in jo strogo preiskovali.

RUSKO PREBIVALSTVO NA- GLO RASTE

MOSKVA, Rusija, 4. apr. — Zatrtilo slovitega ruskega zdravnika dr. Burdenka na zadnjem sovjetskem kongresu, da bo Rusija v 25 letih štela 300,000,000 prebivalcev, se sedaj potrjuje, kajti leta 1955 je prebivalstvo napredovalo za 4,500,000.

Samo v Moskvi je na mesec rojenih povprečno 10,000 otrok. Ako bodo rojstva tako naraščala, bo letos v Rusiji rojenih 9,000,000 otrok in bo prebivalstvo narastlo za najmanj 7,000,000.

Ta nagli naraščaj je posledica politike sovjetske vlade, ki je zelo obtežila ločitve zakona in je za otroke določila nagrade po 2000 rubljev na leto.

Ruska država je dvakrat tako velika kot cela Evropa. Njeni viri so tako ogromni, da more prehraniti še mnogo milijonov ljudi in se ji ni treba bati brezposebnosti.

SOVJETSKI KOMISAR OD- STAVLJEN

MOSKVA, Rusija, 4. apr. — Komisar za pošto in brzojav Henrik Jagoda je bil odstavljen zaradi "zločinkega delovanja". Predno je bil imenovan za komisarja, je bil Jagoda načelnik tajne policije GPU.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakne, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredne nedelje iz praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

"VSE JE ODVISNO OD ŠPANSKE"

Na španskem bojišču se je bojna sreča kar nenadno izpreverila.

Pred nekaj tedni je španskim vladnim četam na vso moč slaba predla. Iz Francije in Rusije ni bilo več izdatne pomoči. Dočim so dobivali fašisti nenehoma nova opremljenja. Posebno italijanski "prostovoljci" so trumoma prihajali v Francov tabor.

Pravzaprav niso prihajali, ampak poslani so bili tja — pod napačnimi pretvezanji.

Mussolini je dal oglašiti v laškem časopisju, da potrebuje delavcev za Abesinijo.

Ker je v Italiji posebno za delavce velika mizerija, se je priglasi na tisoče mladih fantov in množ. Spravili so jih na ladje. Kapitani so se pa "zmotili". Namesto, da bi obrnili ladje proti Sueškemu prekopu in proti Abesiniji, so odpluli proti Gibraltarju oziroma Španiji. Na Španskem so bili pa prostovoljci vtaknjeni v Francovo armado.

Da niso s prevelikim veseljem prijeli za orožje, je umljivo.

Republikanci, ki vedo, za kaj se bore, so imeli razmeroma lahak opravke s pomilovanjem vrednimi zavedenci.

Toda Hitler in Mussolini se ne dasta tako zlepa vgnati v kozji rog. Ne odnehata in ne odnehata, kajti človeškega materijala imata dovolj, in dovolj denarja, izsesanega iz stradaljočega prebivalstva.

Grof Ciano, Mussolinijev zet in italijanski vnani minister, je nedavno rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu:

— Evropski mir je odvisen od Španske. Če zmaga Franco, ne bo evropske vojne. Če zmaga republikanci, se pa utegne marsikaj zgoditi. Ob ustju Sredozemskega morja sme biti le Italiji naklonjena vlada.

Pred nekaj dnevi so dospela v Združene države zaupna poročila, da je sklenil Mussolini s pomočjo Nemčije zaplesti Evropo v vojno.

To vojno more preprečiti le strahopetnost laških vojakov na eni in izborna mehanizirana ruska armada na drugi strani.

Hitler in Mussolini naj prej dobro premislita, predno se lotiva stvari, ki je ne moreta uspešno izvesti.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 30.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KE SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODYŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgornje navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJEH

Za izplačilo \$ 5.00	\$ 5.75
\$ 10.00	\$ 10.50
\$ 15.00	\$ 15.75
\$ 20.00	\$ 21.00
\$ 25.00	\$ 26.25
\$ 30.00	\$ 31.50
\$ 35.00	\$ 36.75
\$ 40.00	\$ 42.00
\$ 45.00	\$ 47.25

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJENOST \$1.-

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

JOSIPINA JAKAC UMRLA

Obče priznanemu in priljubljenemu slovenskemu umetniku akad. slikarju Božidaru Jakacu je umrla v Novem mestu mati Josipina. Pokojnica je nekala visoko starost 74 let.

ROPARSKI NAPAD

Na Jožefovo zjutraj, ko so bili vsi domači v cerkvi, razen 18-letne hčerke Milke, sta vdrla v hišo Franca Zaplatarja, posestnika v Volčjih njivah dva mlada, dobro oblečena moška. Hčerko sta davila ter zahtevala od nje denar. Prestrašena mladenka jima je izročila ročno torbico, v kateri je bilo 30 din. Roparja sta torbico razrezala, ker je nista znala odpreti. Eden je mladenko strasil ter ji grozil z nožem, drugi pa je prebrskal omaro ter našel v njej 150 din. Očividno zadovoljen s plenom je nasilnemu tovarišu dejal: "Pusti jo, ker tako mило gleda!" Milka se je roparskega obiska tako prestrašila, da je padla v nezavest. Roparjina sta v hiši pustila pismo naslednje vsebine: "Draga deklica! Čez pol leta prideva po tebe z ukradenim avtomobilom. Glej, da bo do takrat oče pripravil 50,000 din. Orožništvo marljivo proizvedu je za zločinsko dvojico."

UBOJ PO DOLGEM PIJANČEVANJU

V Spodnjem Velovleku nad Ptujem se je 28-letni posestnik sin Josip Rojs z nekaj let starejšima prijateljima Horvatom in Bezjakom v neki gostilni vsedel k pijači in pomenku. Pili so vso noč, potem pa ostali v gostilni še dva dni. Ponoči je bilo dobre volje konec. Sporekli so se zaradi neke ženske in Horvat in Bezjak sta z vilami in nožem navalila na nesrečnega fanta. Ko so doklicali pomoč, je mladi Rojs že izkrmav. Horvat je orožnikom sam priznal, da ga je dvakrat zabel z vilami. Bezjak tudi izpovedal, da je Rojsa zabel z nožem. V Rogoznici so truplo ubitega Rojsa obducirali, potem pa je bil odrejen pogreb.

BLAZNIKOVA Pratika
za leto 1937
Cena 25c
* poštino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

MREŽA ZA ZAŠČITO LONDONA

Nekdo je predlagal, da bi v sl učaju vojne obdali London z mrežo, ki bi jo držali v zraku veliki baloni. Mreža naj bi preprečila prihod sovražnih letal.

UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA

Vsebuje
SLOVNICO IN KRATEK SLOVAR

POSEBNO POGLAVJE O AMERIŠKI ANGLEŠČINI

Knjiga je delo prof. MULAČEKA, ki je živel dolgo let v Ameriki.

295 strani.
Cena \$1.25
Trdo vez. — \$1.50

"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET

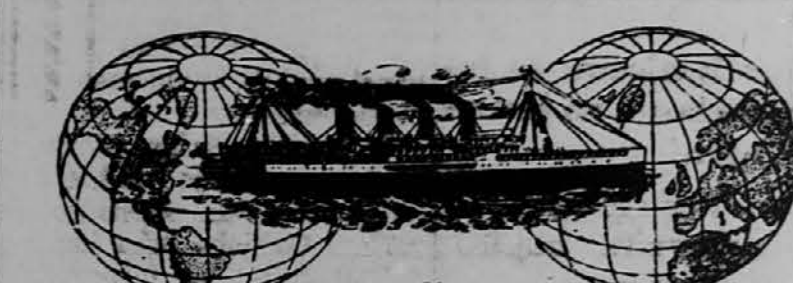
SVAK UBIL SVAKA

Iz Moravcev v ljutomerskem okraju poročajo o tragičnem dogodku, ki se je pripetil na Jožefovo. V prepiru je usmrtil kočar Janez Kukovec svojega svaka Franca Trstenjaka. Kukovec se je pred dobrim letom priženil k Trstenjakovim. Njegova tašča je sicer ob poroki obetala, da bo posestvo izročila svoji hčerki, vendar pa je sedaj minilo že leto dni in svoje obljube še ni izpolnila. Zaradi tega so nastajali med zetom in taščo čestokrat prepiri, ki so bili včasih prav siloviti. Do takega prepira je prišlo med oboma tudi na Jožefovo. Tašča je v strahu pred zetom poklicala svojega sina Franca, ki stane v bližini. Ta je res prišel in prepir se je nadaljeval med obema svakoma. Nenadoma je Kukovec potegnil nož ter ga zasilil svojemu svaku v trebuh, katerega mu je dobesedno razparal. Težko poškodovanega so Trstenjaka prepeljali v bolnišnico, kjer pa je kmalu izdihnil.

KDO KAJ VE

o mojem bratu PETAR PEZELJ, rod. Hrvat in bival je na 6511 Komensky Ave., Chicago, Ill. V decembru lani-kega leta je bil ubit v avtomobilski nesreči. Podrobnosti naj se sporoči upravi Glas Naroda ali pa bratu: ROK PEZELJ, Moste, Ljubljana, Jugoslavija. (3x)

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je poučen v vseh stvareh. Vse to naše dolgoletno skusnjo vam zanesemo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne prekrbete, da je potovanje udobno in hitro. Četo se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi prekrbimo vse, bodisi prebne za povratno dovoljenje, potni list, vizije in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Nekatere parobrodne družbe prireajo izlete v staro domovino. Take izlete oglašajo v listih, in v oglasu je običajno rečeno:

— Izlet se vrši pod osebnim nadzorstvom (tega ali onega) uradnika naše družbe.

Po mojem mnenju bi glede nadzorstva ne bilo treba ničesar omeniti.

Samei in poročeni možje, ki sami potujejo, se ne brigajo za nobeno nadzorstvo, pa naj bo tako ali tako.

Kdor potuje z ženo, je pa pod njenim nadzorstvom.

V kinematografu je elektrika odpovedala. Gledalci so bili pol ure v popolni temi. Nastala je strahovita zmeda, — takrat ko so zopet luči zažgali.

Pred kratkim je predaval nek ki zdravnik, da človek lahko pogreši marsikak del telesa, pa vzle temu vrši svoje delo.

Poslušalec je predstavil delavca, ki ima le eno roko in ene nogo ter sta mu bila pri operaciji zrezana slepič in ena ledica. Kljub temu pa skoro nemotoma vrši svoje delo.

To je sicer čudno, ni pa naj večje čudo.

Največje čudo je, ker se nahajajo na važnih in odgovornih mestih, posebno v nekaterih evropskih državah, ljudje, ki so brez glave, pa uživajo spoštno spoštovanje in so poleg tega tudi dobro plačani.

Malenkostno je iskati v veliki resnici malo pomoto.

Velikodušno je pa iskati v veliki pomoti malo resnice.

Prijatelj mi je sporočil:

— Ko se truden vračam z dela, zaslišim poleg sebe: — Come on, Teddy, come on!

Ozrem se in vidim lepo oblečeno madebelo našminkano žensko, ki je nesla nekak zavoj v rokah, za njo je pa tekel majhen, bel psiček.

Ker je bilo scene očividno utrujeno, ga je počakala in se enkrat zaklicala: — Oh, come on, my dear sonny!

Nato ga je vzela v naročje in ga pričela poljubovati.

Začuden sem gledal ta prizor in nisem mogel pojmiti, da naziva ženska psa s takim imenom. Niti o sebi nisem bil na jasnem, če sem pes ali človek. Slednjič sem pogruntal, da sem človek. Kajti, če bi bil pes, bi se mi najbrž bolje godilo.

Ponavadi smatra človek za norea tistega človeka, ki noče z njim vred neumnosti uganjati.

Ne velikonočno nedeljo zjutraj se je završil v New Yorku grozen zločin. V nekem stanovanju na vzhodni strani mesta so našli tri mrtve osebe: mater, hčer in bordarja.

Mati in hči sta bili zlorabljeni in zadušeni, bordar pa dvanaajstkrat zaboden. Stročica še nimajo.

Spočetka so sumili moža u-morjene ženske, slednjič so ga pa izpustili, ker mu nišo mogli dokazati krivde.

Časopisi so ves teden pisali v stotisočih iztisih, so objavljali cele strani fotografij umorjene hčere.

Hči je bila namreč stara 20 let ter se ji služila svoj kruh s tem, da se je dajala naga slikati fotografom in umetnikom.

Senzacije željna čitajoča družba je prišla na svoje.

Dosti manj se je zgrajala nad zverinskim umorom kot se je naslajala ob pogledu na golo telo mlade dekleta.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

E. KUNTER:

OČE IN SIN

Kar nešteto vragov stopnic je vodilo v podstrešno bivališče slikarja Giacoma Bartolomija. Dva moška sta vstopila v obširno delavnico, ki je bila kaj siromahno opremljena.

Pisatelj je hotel odkupiti staremu slikarju, kateremu je bil že pomagal iz revščine, ko sta se bila slučajno spoznala, še kako sliko in ga je slikar vzel kar s seboj v delavnico, da si pisatelj ogleda njegove izdelke.

Pisatelj se je ozrl po slikah in kmalu spoznal, da se je bil zmotil v slikarju in da je bil to le srednjenadaren umetnik. Vendar, ko je pogledal še sliko, ki je stala v ozadju ateljeja, se je zdrznil. Pristopil je in si prav pozorno ogledoval podoba.

Na podobi je bila gorska pokrajina, a pred njo je bil močan, krepak moški drznega pogleda in vsa postava je izražala prekrasno in odlično skladno enotnost, čudovito in vprav vladarsko mogočnost. Slikarju se je bilo pač posrečilo, da je mogel v neki blagoslovljeni upodobitvi osebnost, ki je imela brez dvoma prav svojevrsno usodo. Iz zunajnosti tega človeka na podobi — bil je oblečen v beraško iz krznenih krp sestavljeno oblečilo, opasan s širokim pasom, kjer sta tihali dve močeni, starokopitni pistoli — si mogel sklepati, da je živel ta človek drzno, mogoče celo nevarno življenje.

Ves v mislih in skoraj nehoti je vprašal pisatelj:

"Kdo je to?"

Čez precej časa je odgovoril slikar:

"Neki roparski poglavar iz Sardinije."

Slikar je te besede izgovoril s takim naglasom, da se je pisatelj naglo obrnil in dejal:

"To sliko bi kupil, maestro." Razorani obraz starega slikarja se je nalahno in bolestno nasmehnil:

"A vprav ta slika je edina, ki je ne prodam, pa, če bi mi dali premoženje zanjo! A vi ste bili tako dobri z menoj — in tako rodki so ljudje, ki so mi bili dobri! — hvaležen sem vam, pa vam povem zgodbo Francesea Deleorteja."

Sedela sta v polmraku. Čudovito nastrojenje se je polastilo pisatelja, ko je poslušal slikarja.

"Deleorte je bil oče Cesarja Frisca," je začel slikar, "ta pa je bil moj prijatelj in zaeno moj oddaljen sorodnik. Kako bi sicer tako natančno vedel vso to strahoto."

Z enakomernim glasom, preudarno in tiho, večkrat prekinjajoč se, je govoril slikar.

Ali ga je pisatelj sploh poslušal? Kasneje se mu je zazdelo vse, kot bi se mu bilo sanjalo. Saj je bila vsa zgodba zares slična sanjam bežečega človeka. Med pripovedovanjem se je pisatelj pogrezal bolj in bolj v pogled slike in pozabil na vse okrog sebe.

Niso bili le snoparni stavki Bartolomija vzrok, da si je pisatelj vse tako živo predstavljaval in da je tako, do dna občutil vso žaloigro pretresljive resničnosti, ki ga je bolj in bolj zajemala.

Ta sta bili dve ponosni, bogati in mogočni družini: Deleorte in Berrante iz Sardinije. Lahko bi bili živeli srečno in mirno, če bi ne bili že stoletja druga drugi ugrabljali svoje moške potomce. Krvna osveta je obema družinama sušila mozeg. Gorje ga onemu moškemu potomcu te ali one družine, ki bi se bil hotel tej neizprosni ložnosti izogniti!

A vroča kri otročev se je prav tako vnela in izžarevala v ljubezni ko v sovraštvu. Usoda je tako hotela, da sta našla drug drugega Francesco Deleorte in lepa, povsod zaželenjena Beatrice Berrante. Prišla sta si zvestobo in sklenila sta, da pobegneta.

Ob tem času pa je brat Beatrice, Antonio, ubil brata njenežena Franceta. Ze drugi dan pa je Francesco bodalo zadalo smrtni sunek Antoniu, Beatricinemu bratu.

Francesco je pobegnil v kribo. Drugega mu ni kazalo, ko da je postal to, kar je postalo

že toliko izgubljenec: roparski poglavar.

Beatrice je molčala radi svojih družine in zaradi svojega otroka. Ni povedala imena otrokovega očeta in se je omožila čez nekaj let na željo svojih staršev z Ludovikom Friscoom, z njej tujim, že priletnim moškom, ki je dal otroku svoje rodbinsko ime.

Fantek, Cesare Frisco, je postal mladenič in je bil jako častihlepen. Prišel je tudi na visoko šolo, študiral je pravo in se v mladih letih je postal sodnik v Cagliariu, glavnem mestu svoje domovine. A smoter njegovega častihlepija je bil ta, da bo nekoč predsednik sodišča. In smoter njegove strastne ljubezni je bila Leticia, hči tedanjega predsednika sodišča.

Skoraj je že bil blizu izpolnitvi svojih želja, ko se je usoda zoperstavila uresničenju njegovih visokoletnih načrtov.

Ze več desetletij je gospodoval Francesco Deleorte v gorah. Slednjič se je bilo birlcem le posrečilo, da so ga ujeli in Cesare Frisco cagliarijski sodnik, je vodil razpravo in ga obsodil na smrt.

Tisti dan po objavi sodbe je prišla k sodniku Cesariju Frisco njegova mati. Vsa je bila v črni, dasi je bilo že dolgo, odkar ji je bil umrl njen mož. "Ali veš, Cesare, koga si večeraj obsodil na smrt? — Svojega očeta!"

In odkrila mu je skrivnost njegovega rojstva, Cesare je molče obstal pri

svoji skrušeni materi. Udarec ga ni podrl, a videl je, kako se majejo njegovi ponosni načrti za bodočnost.

"Mati, vi želite, da vložim prošnjo za pomiloščenje?" je vprašal čez nekaj minut.

"Ali ni dolžnost otroka, da roši svojega očeta?"

"Take prošnje vedno zavrnejo."

"V tem slučaju je ne bodo zavrnili, saj boš prošil zanj kot sin in ne kot sodnik."

Cesare je kruto bejeval sam s seboj. "Storil bom, kar pričakujete od mene," je slednjič dejal materi.

Drugi dan je odšel s prošnjo za pomiloščenje, ki jo je sam napisal, k predsedniku sodišča, da bi ga prosil priporočila.

Predsednik je dolgo in resno zrl mladega sodnika. "In kaj boste potem?" ga je vprašal.

"Vem," je dejal Cesare trdno in z nadčloveškim premagovanjem, "da ne morem biti kot sin roparskega poglavarja niti sodnik, niti ne mož hčere predsednika sodišča."

Predsednik je segel v roko mlademu možu, ki bi bil kmalu njegov zet. Slovo je bilo prišerno in polno spoštovanja.

Nato pa je sledilo žalostno srečanje sina z očetom v ječi.

Cesare je objel starca v raztrgani obleki in ga poljubil, rekoč: "Podpišite se, oče, sicer listina ni veljavna."

"Ne," je dejal jetnik in je raztrgal prošnjo, preden je mogel Cesare to zabraniti, na drobne kose. "Poglavar roparjev ni oče sodnika iz Cagliarija. Ne predržni se umazati časti svojega in svoje družine imena z mojim imenom!"

Vsakošno prigovarjanje je bilo odveč. Starec je ostal pri tem, da ni hotel priznati, da je oče sodnika Cesareja Frisca in je s tem potrdil svojo lastno smrtno obsodbo.

Slikar je končal. Dolgo časa je pisatelj molčal, slednjič je zavzdihnil in se zbudil v resničnost. "In kaj je Cesare potem storil?" je vprašal.

"Dogodek ga je bil preveč prevzel. Pobegnil je iz mesta in se tu in tam bomo preživljal. Ker ga je bilo slikarstvo že precej veselilo, je vzel čopič v roke in si tako prav siromahno služil svoj kruh. Čez več let sem ga videl. Povedal mi je svojo zgodbo, ki je moje najboljše in edino delo trajne vrednosti."

Bartolmi je prižgal luč. Za nekaj hipov so prameni sijali na njegov obraz. Izenada se je pisatelj ozrl vanj in se je prestrašil, ko je videl, kako sta obraz slikarja in obraz s podobno čudovito podobna drug drugemu.

NAROČILA

za MOHORJEVE KNJIGE in KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1938 sprejemamo. Oni, ki nam pošlje za Mohorjeve knjige \$1.25 ali \$1.25 za Vodnikove, bo dobil knjige iz domovine naravnost na svoj naslov.

SODIŠČE PROTI ŠTRAJKARJEM

Prizor pred okrožnim sodiščem v Detroitu, ko je izdal sodnik Cambell povelje, da morajo štrajkarji zapustiti Chryslerjeve tovarne. Štrajkarji se pa niso brigali za sodnikovo povelje.

Igrače jim škodujejo.

Ze moški se nalezajo raznih bolezni po tovarnah: tem bolj je tako delo nevarno ženskam. Izmed obrtnih trupov, ki ženskam prav posebno škodujejo, pa je svinec vprav usodnega pomena. Statistike so dognale, da so vprav ženske, ki so v takih obrtnih zaposlene, večkrat prežgodej rodile in so imele mrtve ali pohabljenе otroke. Poudariti je treba, da je nevarnost svineca večja za ženske, ker imajo večje in bolj goste lase, ker je njih koža bolj tenka in nežna in ker so ženske obleke tako oblikovane. Navzlic temu, da je ženskam zastrupljene s svincem tako nevarno, so vendar večinoma le ženske zaposlene v takih poklicih, ki so izdelovanje umetnih cvetic in igrače, izdelkov iz štanjola. Zlasti so ženske in njih plod ogrožene v tiskarnah, saj vsebujejo vlite črke 65 do 88 odstotkov svineca.

Škodljivi in razkrajajoči vpliv svineca so dokazali s tem, ko so v organih otroka dobili

svinec. Svinec je pristni strup vsega, karkoli kali in spada tja ko alkohol, morfij in podobno. A tudi otroci ki so bili živi rojeni, vsebujejo kronično zastrupljenje s svincem svojih staršev. Otroci takih mater pogosto umirajo že v detinski dobi. Matere, ki so bolne zaradi svineca, imajo svinec tudi v mleku in zato svojih dojenčkov ne morejo dojiti.

Strupi, ki so svincem podobni, vendar manj nevarni za žensko telo, so dalje: živo srebro, (v tovarnah za zrcala, klobuke, krzno); arzenik v delavnicah za tapete; benol, nitrobenol in nikotin (tobačne tovarne). Ženskam in potomstvu škoduje tudi obsevanje z rentgenovimi žarki.

ČASČENJE HUDIČA JE POVZROČILO LAKOTO.

V afriški zamorski ljudovladi Liberiji ima "črna magija" takšno moč, da je tajna sekta

častilcev hudiča povzročila lakoto. Vlada je bila prisiljena, da nastopi proti temu z različnimi ukrepi.

Zadnja letina riža je bila v Liberiji tako skopa, da je nastalo v deželi veliko pomanjkanje tega živeža, ki tam nadomestuje vsakdanji kruh. Vlada je ugotovila, da je povzročila to nesrečo sekta oboževalcev hudiča, ki zbira svoje moške konvertite v samotnih gozdnih šolah. Tam so jih držali zaprte celo po pet let. Med tem se ni nihče brigal za njih riževa polja doma.

Skoraj tretjina Liberijcev je pristopila k sekti, novi pristasi se stalno oglašajo in tako je lahko razumeti, da je zašla dežela, kar se tiče obdelovanja zemlje v težak položaj. Vlada je sedaj odredila, da morajo v štirih tednih zapreti vse gozdne šole sekta, njih učenci pa se morajo vrniti domov k delu, da se prepreči lakota vsaj za to leto. Vlada pa nima poguma, da bi sekto razpustila. To bi bilo tudi izredno težko, kajti večina liberijskih uradnikov je baje včlanjeni v sekto.

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATERIZEM. 61 strani. Cena	25
LUMORESKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena	80
Trda vez. Cena 1.—	
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	25
PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena	50
POL LITRA VPAVCA. spisal Felgel. 136 str. Cena	60
PREDTRŽANI. PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena	25
SANJSKA KNJIGA	50
SANJSKA KNJIGA	30
SLOVENSKI SALJIVEC. 90 strani. Cena	40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	90
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena	30
TRENUTEK ODDIHA	
(Knjiga vsebuje tudi Salogro "Vse naše").	
180 strani. Cena	50
VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA	150
VESELE POVESTI. 79 strani. Cena	35
ZENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

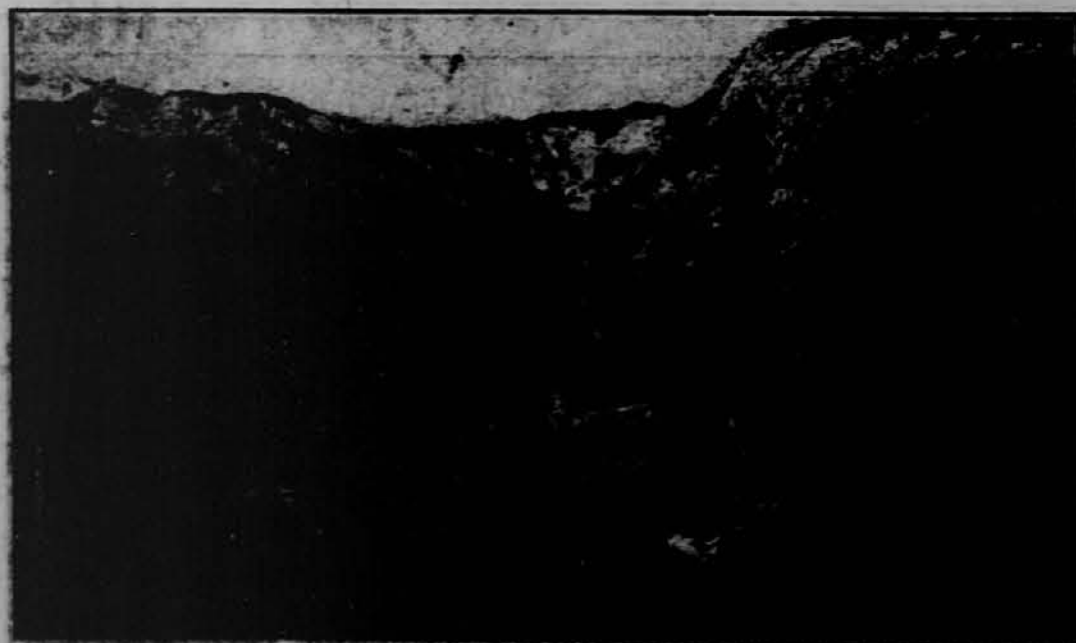
V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

Bohinjsko jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

1937

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

New York, N. Y. 216 West 18th Street

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

36

Pred kratkim se je zaročil z baroneso Glorijo Friesenovo, kot je brala v časopisu. Sedaj so se njeni prijatelji saj izpolnile želje. Prav nič ji ne zavida. Prvič je Glorijo razumela v njenem hrepenenju po izvoljenosti — sedaj, ko je tudi njeno srce napolnjevalo samo en mož. Ali je bil to občutek brezmejnega osamelosti, da jo je vodil k Klementu Falkeju? Ali pa je njegova ljubezen zbudila njeno? Ali pa je bila njegova nesreča? Kako goreče rada bi božala njegov resni, zaprti obraz, dokler se ne bi pričel smejati! Kajti globoko je pogledala v nesrečo njegovega zakona. Globoko usmiljevala je napolnjen.

Ali je mogel kdo kazati toliko zlobe človeku, kateremu je bil dolžan toliko hvaležnosti? Res je bila slepa gospa pomilovanja vrhuna, in ni bilo mogoče imeti z njo dovolj potrpljenja in dobrote. Če pa je za vse to imela do svoje okolice le zlobo in nizknotnost, tedaj je moralo biti enkrat tudi konec največje potrpežljivosti.

Mnogi ljudje, ki jih je vdarila nesreča, se sledečnje vdajo v svojo usodo, se vrnejo v bistvo svojega bitja in udano prenašajo usodo, ki jima jo je naklonila božja previdnost — toda ta žena je bila sestavljena samo iz zlobe in podlosti.

Kaj je pomagala najbolj poštena dobra volja, najboljša namera, ako je žena v svoji zlobi ni hotela videti! Kaj pomagajo vse dobre jedi, lepa soba, če pa za sebe nima niti minute časa in samo grajo, očitaje in zmerjanje?

Njeno bomo življenje pri Baderjevih je bilo mnogo lažje. Pri slepi ženi ni bila niti gospodarica svoje lastne osebe; skoro od vsake svoje misli je morala položiti račun. Kako je gospa nesramno radovedno izpraševala in skušala prodreti v najskrivnejše kote njene duše! In nato je poizvedovala, kak utis je napravila na njo njen mož. Priposrčevala je, da vse ženske nore za njim in da jim je tudi sam naklonjen. To vse dobro ve. Nato pa se je sklonila k Helgi, je uprla svoje agasle očij v njen obraz, kot bi hotela na njem brati.

"Ali tudi vi niste navdušeni za lepega odvetnika, Helga? Priznajte —"

Belec val se razlije čez Helgin blede obraz; toda sili se, da ji mirno in smeje odgovori:

"Oh milostljiva gospa, že davno sem se odvadila, da bi se zanimala za kaj ali pa za koga. To ni za človeka v mojem položaju. Zadovoljna sem, če ste vi z menoj zadovoljni."

"O, Bog, Helga, zelo ste dolgočasni in sploh ne razumete tega, kako bi me kaj zabavali ali razvedrili. Ste pač nežno bel jagenjček. Samo enkrat mi oporekajte, brez skrbi."

"In če bi tudi to napravila, bi dobila na glavo knjigo ali krožnik," si misli Helga.

Po večerji ji da odvetnik pismo, katerega vzame nekoliko začudena, nato pa, ko spozna pisavo in vidi ime tvojke, se prestraši.

"To pismo je prišlo z večerno pošto v mojo pisarno. Toda najprej mirno jejte, da ne boste skalili svoje dobre volje. Sedaj preberite pismo svojega bivšega gospodarja; mogoče potrebujete moj nasvet."

Sveveda vsebuje pismo zopet opomin za odplačilo, kar bi sedaj lahko storila, ker ima, kakor so izvedeli, dobro službo; tudi ni manjkalo mnogo žaljivih in poniževalnih pripomb.

Dr. Falke ji pismo kar vzame iz rok.

"Ne skrbite, gospica Helga, vašo zadevo bom že jaz zastopal."

"Kaj pa je?" vpraša gospa Regina.

"Zopet opomin prejšnjega gospodarja gospice Helge. Saj sem ti že o tem povedal."

"Kaj boste napravili, Helga?"

"Bonitzu bom poslala, kar imam. Moja plača je skoro še cela. Kajti dolгови morajo biti poplačani," odgovori s tresočim glasom.

"V splošnem da. Če pa so nastali dolгови vsled izkoriščenja stiske — videl bom, kaj je mogoče napraviti," pravi dr. Falke in pokima Helgi.

"Imam še nekaj nakita, gospod doktor, težko zlato veržico svoje stare matere," pravi Helga v obupu.

"Tega nakita gospodu Bonitzu ne bomo vrgli kar v žrelo," se smeje dr. Falke. "To njegovo postopanje je povsem proti dobrim načelom in to mu bom pojasnil."

Naslednjega dne je povabil Bonitzu v svojo pisarno in o čemur se je z njim pogajal, ni bilo nikogar mar. Postavno je imel Bonitz prav. Zato je dr. Falke poravnal njegovo terjatev, samo da Helge ne bi več nadlegoval. To skrbi je hotel rešiti ljubljeno dekle.

Ko Bonitz spravi ček, pravi z zaničevalnim nasmehom:

"Zelo velikodušni ste, gospod doktor Falke. Prav redkokdaj se zgodi, da bi odvetnik plačal dolg za svojo stranko, in kar vrgel od sebe celo premoženje. Najbrže ste si že izgovorili pošteno plačilo. Lepa baronesa Helga Langenau je vredna take žrtve."

Dr. Falke se mora premagovati, da ga ne vldari v obraz.

"Dela koga drugega ne smete soditi po svojem malenkostnem, podlem mišljenju. Kaj drugega vam nimam povedati. Zato smatram najin razgovor za končan."

Z razumljivo kretnjo pokaže dr. Falke vrata, sede nato k svoji pisalni mizi, ne da bi Bonitzu še enkrat pogledal. Bonitz je ves rdeč v veliki jezi, se zaničevalno zakrohče in globoko prikloni za odvetnikovim hrbtom.

"Prosim, izročite lepi Helgi moje pozdrave in vama želim kar najboljšo zabavo."

S pikrim smehom odide stavbenik in dr. Falkeju ta smeh še dolgo zveni v njegovih ušesih. Takoj odpre okno, da se razkadi nečisto ozračje iz sobe.

Dr. Falke stisne pesti. Bonitzu bi mogel hladnokrvno zbiti na tla zaradi njegove surovosti. Uboga Helga! Kako rad bi jo objel in bi jo branil pred surovostjo sveta. Toda ni bil prost in vsak dan je čutil, da so mu verige bolj neznozne.

(Dalje prihodnjik.)

PROBLEMI PRISELJENCA.

Contract Labor določba ne velja za nekatere inozemce

VPRAŠANJE: Neki inozemec, ki je prišel sem začasno na obisk, se je poročil z ameriško državljanko in sedaj namerava odpotovati v inozemstvo, da dobi redno kvotno višino, pa da se povrne zakonito v Združene države za stalno bivanje. On je tukaj stalno zaposlen. Ali naj to omeni ameriški konzulu? Če se povrne na isto delo, ne bi bilo to proti postavnim prepovedi, da oni, ki se priseljuje v Združene države, ne sme imeti zagotovljeno delo v tej zemlji?

ODGOVOR: On mora brez skrbi navesti dejstvo, da ima tukaj zagotovljeno delo in pokazati kontrakt o svoji zaposlitvi ali potrjeno izjavo svojega delodajalca kot dokaz, da ni v nevarnosti, da postane javna breme (public charge). Department of Labor je izdal naredbu, da priseljenci, ki prihajajo k svoji ženi ali otrokom, sme imeti zagotovljeno delo v Združenih državah. Ako glavni vzrok njegovega prihoda je ta, da prihaja k takim sorodnikom, se tak kontrakt dela ne smatra kot prekršitev Contract Labor določbe priseljeniškega zakona.

Za naturalizacijo ženske, poročene z ameriškim državljanom.

VPRAŠANJE: Prišla sem zakonito v Združene države leta 1913, ali L. 1930 nisem mogla dobiti spričevala o svojem prihodu. Leta 1936 sem se poročila s tukaj rojenim ameriškim državljanom. Ali morem sedaj dobiti ameriško državljanstvo brez "Certificate of Arrival"?

ODGOVOR: Kot žena ameriškega državljanca ni treba, da dobi prvega papirja. Priče morajo dokazati le tri leta ameriškega bivanja. (Ako bi se bila poročila pred dnem 24. maja 1934, bi bil potreben dokaz le enoletnega bivanja). Ker pa ste bila pripuščena v Združene države po 29. juniju 1906, vi na vsak način morate imeti spričevalo o prihodu. Pišite na Foreign Language Information Service glede podatkov o svojem prihodu. Morda ta organizacija najde kdaj ste prišla drugače vam da nasvet, kaj naj storite, da se vaše bivanje v tej zemlji legalizira, tako da morete postati ameriška državljanka.

"Vadilni tečaj" za Social Security službe.

VPRAŠANJE: Čital sem neki oglas, kjer ponujajo dopisne tečaje, ki baje pripravljajo

kandidate za službe v Social Security Board-u. Stvar se mi zdi sumljiva. Ali je res, da je toliko služb na razpolago?

ODGOVOR: Vaš dvom je jako upravičen. Social Security Board in U. S. Civil Service Commission sta že posvarila občinstvo proti praznim obljubam nekaterih Mail Order tečajev. Te šole in tečaji nimajo nikake zveze s Social Security oblastjo. Službe se izpolnjujejo na podlagi Civil Service izpitov. Več kot 30.000 prošelj za take službe je bilo že vloženih. Ako kdo trdi, da vpiš v gori omenjene tečaje garantira službo kar avtomatično, je prevara.

Državljanstvo spričevalo mu je bilo ukraden.

VPRAŠANJE: Tatovi so vdrl v mojo hišo in izmed dru-

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s platnenimi pregibi 7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Jugoslavija 30

Dravska Banovina 30

CANADA 40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40

MALI 15

NOVA EVROPA 60

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Naročilom je priložiti denar, bodi si v gotovini. Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekondirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18 Street

New York, N. Y.

PREDSEDNIK ROOSEVELT IN ČLANI NJEGOVEGA KABINETA

Levo od predsednika sede: začladniški tajnik Morgenthau, general pravdnik Cummings, mornar. tajnik Swanson; poljedeljski tajnik Wallace, delavska tajnica Frances Perkins, podpredsednik Garner; desno od predsednika sede: — Državni tajnik Cordell Hull, vojni tajnik Woodring, generalni poštar Farley, tajnik za notranje zadeve Ickes, trgovinski tajnik Roper.

NEKAJ SPLOŠNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pism, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so se precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravi samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravno. Vsaka karta velja za dve leti, pa še več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik celi dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnil z istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobi povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zableta se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe kot je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljani dobe potne liste za dve leti, nedržavljanji pa dobe potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavljanji morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnokarno povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovati v stari kraj, naj si takoj rezervirajo prostore, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij se že skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debele tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV - SHIP NEWS

7. aprila:	Washington v Havre	12. maja:	Aquitania v Cherbourg
14. aprila:	Lafayette v Havre	14. maja:	Champlain v Havre
Queen Mary v Cherbourg		Europa v Bremen	
10. aprila:	Europa v Bremen	15. maja:	Conte di Savoia v Genoa
Rex v Genoa		19. maja:	Normandie v Havre
11. aprila:	Normandie v Havre	20. maja:	Manhattan v Havre
15. aprila:	Berengaria v Cherbourg	21. maja:	Berengaria v Cherbourg
Vulcania v Trst		22. maja:	Bremen v Bremen
16. aprila:	Bremen v Bremen	23. maja:	Roma v Genoa
17. aprila:	Bremen v Bremen	24. maja:	Lafayette v Havre
20. aprila:	Roma v Genoa	25. maja:	Queen Mary v Cherbourg
21. aprila:	Manhattan v Havre	26. maja:	Paris v Havre
Queen Mary v Cherbourg		28. maja:	Rex v Genoa
24. aprila:	He de France v Havre	1. junija:	Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa		2. junija:	NORMANDIE v HAVRE
27. aprila:	Europa v Bremen	Aquitania v Cherbourg	
28. aprila:	Normandie v Havre	Washington v Havre	
Aquitania v Cherbourg		3. junija:	Vulcania v Trst
1. maja:	Saturnia v Trst	4. junija:	Queen Mary v Cherbourg
4. maja:	Paris v Havre	10. junija:	Bremen v Bremen
Berengaria v Cherbourg		12. junija:	Champlain v Havre
Bremen v Bremen		Conte di Savoia v Genoa	
Washington v Havre		16. junija:	Manhattan v Havre
5. maja:	Queen Mary v Cherbourg	Aquitania v Cherbourg	
8. maja:	Rex v Genoa	Normandie v Havre	
		18. junija:	Europa v Bremen
		19. junija:	He de France v Havre
		BERENGARIA v CHERBOURG	
		Saturnia v Trst	
		23. junija:	Queen Mary v Cherbourg
		26. junija:	Rex v Genoa
		29. junija:	Bremen v Bremen
		Lafayette v Havre	
		31. junija:	NORMANDIE v HAVRE
		AQUITANIA v CHERBOURG	
		Washington v Havre	
		7. julija:	Conte di Savoia v Genoa
		Berengaria v Cherbourg	
		Champlain v Havre	
		6. julija:	Europa v Bremen
		7. julija:	Queen Mary v Cherbourg
		He de France v Havre	
		10. julija:	Vulcania v Trst
		14. julija:	Normandie v Havre
		Aquitania v Cherbourg	
		Manhattan v Havre	
		17. julija:	Rex v Genoa
		Bremen v Bremen	
		21. julija:	Berengaria v Cherbourg
		23. julija:	Europa v Bremen
		24. julija:	Saturnia v Trst
		25. julija:	Champlain v Havre
		26. julija:	Washington v Havre
		Queen Mary v Cherbourg	
		29. julija:	He de France v Havre
		31. julija:	Conte di Savoia v Genoa

Za vsa pojasnila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na

POTNIŠKI ODDELEK

"GLAS NARODA"

216 W. 18th St., New York

Posebno naj hite oni, ki nameravajo potovati meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca so na vseh parnikih skoro že vse kabine oddane.